

СОВЕЩКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 89 (7419)

СУБОТА, 10 КАСТРЫЧНІКА

1942 г.

МАЦНЕЙ УДАР ПА ВОРАГУ!

БІЦЕ НЯМЕЦКІХ АКУПАНТАЎ НЯШЧАДНА, БІЦЕ ІХ УСЮДЫ—
НА ЧЫГУНАЧНЫХ І ШАСЭЙНЫХ ДАРОГАХ, У СЁЛАХ І ГАРАДАХ!

ЗАКЛІК ДА БАРАЦЬБЫ, ДА ПОМСТЫ

Сёння мы заканчваем друкаваць матэрыялы другога мітынга прадстаўнікоў беларускага народа, які нядаўна адбыўся ў Маскве. Гэты мітынг прадэманструваў няўхільную волю нашага народа да барацьбы з крывавамі нямецкімі захопнікамі. Змаганне будзе прадаўжацца да таго часу, пакуль ніводнага фашысцкага гада не застанеца на нашай зямлі.

У пісьме на імя таварыша Сталіна ўдзельнікі мітынга заявілі:

«НА ФРОНЦЕ І У ПАРТЫЗАНСКІХ АТРАДАХ НАШ НАРОД БУДЗЕ БІЦ І ГРАМІЦЬ АЗВЯРЭЛЫЯ ПОЛЧЫШЧЫ ВОРАГА, ЗМАГАЮЧЫСЯ ЗА КАНЧАТКОВАЕ ВЫЗВАЛЕННЕ УСІХ СОВЕЦКІХ ЗЯМЕЛЬ АД ФАШЫСЦКІХ КРОВАВЫХ РАЗБОЙНІЦКІХ БАНД. МЫ КЛЯНЁМСЯ, ТАВАРЫШ СТАЛІН, АДПОМСЦІЦЬ ВОРАГУ У СТОКРАТ ЗА ПАКУТЫ БЕЛАРУСКАГА НАРОДА, ВАРОЖЫМІ КАСЦЬМІ ЗАМАСЦІЦЬ ДАРОГІ, ПА ЯКІХ ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ ПОЙДЗЕ НА ЗАХАД, У САМАЕ ФАШЫСЦКАЕ ЛОГАВА, КАБ КАНЧАТКОВА І НАЗАУСЕДЫ ПАЗБАВІЦЬ НАРОДЫ АД КРЫВЯЖЭРНАГА ГІТЛЕРАУСКАГА ЗВЯР'Я».

У яркіх, натхнёных прамовах беларусаў на мітынг гучэла адно жаданне, адно імкненне — біць смертным боем звяроў-немцаў, біць няшчадна, удзець і ўночы, біць усюды, усімі сродкамі, у жорсткай і непрымірнай бітве вызваляць родны край ад крываваў прышэльцаў. Камандзір Чырвонай Арміі і партызаў, рабочы і калгаснік, акадэмік і артыстка — усе, хто выступіў на мітынг, заяўлялі:

— Беларускі народ не будзе рабам нямецкіх баронаў і князёў, ён не складзе зброі, пакуль зямля яго, палітая крывёю і потам яго, не скіне з сябе акоў фашысцкага прыгнёту, пакуль

Беларусь зноў не стане Совецкай.

Гераічны адпор — вось чым спаткаў немцаў наш народ на сваёй зямлі. Слава аб гераічных подвiгах беларускіх партызан шырыцца з краю ў край. Партызанскія ўдары па ворагу растуць, мацнеюць з кожным днём.

Магутны сілы нашага народа. Упэўнен ён, як ніколі, у сваёй правай вызваленчай барацьбе. У змаганні мы не адны. З намі наш старэйшы брат — вялікі рускі народ. Пры яго дапамозе беларускі народ вызваліць свой край. Народ не пашкадуе сіл і жыцця свайго, каб, як і ў 1918 годзе, разбіць і прагнаць чужынца, угноіць сваю зямлю яго касцямі.

Удзельнікі мітынга прынялі зварот да беларускага народа. У ім — задачы і праграма, лозунгі і заклік да барацьбы:

— Радзіма гаворыць кожнаму з нас: хочаш жыць — забі немца! Хочаш, каб была вольная Беларусь, — дапамагай партызанам. Сам бяры зброю, ідзі ў партызаны. Ачышчай сваю зямлю ад нямецкіх захопнікаў. Бязлітасна помсці нямецкім акупантам. За кожную кроплю крыві нашага народа працём рэкі паганай крыві чужаземных акупантаў. За кожную слязіну нашых маці, дзяцей — знішчым сотні тупых нямецкіх галоў.

У барацьбе з немцамі прыгодны ўсе віды зброі — ад аўтамата і гранаты да віл і сякеры.

Смерць кожнаму немцу на беларускай зямлі! Слава кожнаму партызану, слава кожнаму, хто знішчае немцаў, хто набліжае нашу перамогу!

Няхай жыве свабодная Совецкая Беларусь!

Знішчана больш 2.000 немцаў

За 5 месяцаў дзейнасці ў тылу ворага партызаны атрада тав. Грома знішчылі звыш 2.000 нямецкіх салдат, афіцэраў і паліцэйскіх. Пусцілі пад адкос 11 эшалонаў ворага, узарвалі два чыгуначныя масты. Партызаны-падрыўнікі комсамольцы

Якаў, Рыгор, Жорж, Цімох пусцілі пад адкос кожны па два эшалоны ворага.

У выніку дзейнасці партызан тав. Грома Н-скай чыгунка была выведзена са строю на працягу 25 дзён.

Мінская абласць.

(Наш кар.).

На фронтах Айчыннай вайны У РАЁНЕ СТАЛІНГРАДА

Прадаўжаюцца жорсткія баі. Праціўнік падцягвае новыя сілы і адразу кідае іх у бой. Усе атакі танкаў і пяхоты праціўніка адбіваюцца з вялікімі для яго стратамі. Нашы часці ўтрымліваюць ранейшыя пазіцыі. Толькі на працягу аднаго дня знішчана да 800 гітлераўцаў, 19 нямецкіх танкаў, 18 аўтамашын, 5 гармат і 6 мінамётных батарэй.

НАШЫ ВОЙСКІ ПРАСУНУЛІСЯ ўПЕРАД

Паўночна-заходней Сталінаграда на асобных участках нашы войскі вядуць актыўныя баявыя дзеянні. Байцы Н-скай часці, ламаючы ўпартае супраціўленне праціўніка, прасунуліся ўперад. У ходзе баёў знішчана да 500 нямецкіх салдат і афіцэраў, 3 танкі, 9 гармат, 12 мінамётных батарэй, 3 мінамёты і 13 кулямэтаў праціўніка.

Разгром карнага атрада

Каля 800 салдат кінула нядаўна нямецкае камандаванне супроць партызанскіх атрадаў «Мсцівец» і «Барацьбіт». Праціўнік хацеў замкнуць нашых людзей у калёды і знішчыць у той час, калі большасць людзей адлучылася на выкананне баявых аперацый.

Як толькі партызаны даведзілі аб набліжэнні немцаў, атрады прышлі ў баявую гатоўнасць. Разгарэўся бой. Немцы білі з мінамэтаў, кулямэтаў, аўтаматаў. Меткі агонь вялі партызаны. Яны не далі ні адной групе гітлераўцаў прарвацца да лініі партызанскай абароны.

Тры гадзіны не сціхала кананада. Ніхто з партызан не адступіў. К вечару немцы адкаціліся. На полі бою партызаны налічылі 121 забітых і раненых фрыцаў. Партызанскія атрады страцілі толькі 5 чалавек.

Г. ШЧАРБАТАЎ.

Мінская абласць.
(Наш кар.).

Разлік-малодшага сержанта Кузаўкова выкатвае супроць-танкавую гармату на новую агнявую пазіцыю.

АТАКІ ПРАЦІЎНІКА АДЫТЫ

У раёне Маздока нашы часці вядуць упорныя баі з танкамі і мотапяхотай праціўніка. Артылерысты і мінамётчыкі Н-скай часці адбілі 3 атакі праціўніка, знішчылі пры гэтым 4 танкі, 10 кулямэтаў, 2 аўтамашыны і да 200 гітлераўцаў. На другім участку гвардзейская часць знішчыла 4 нямецкіх танкі і да 200 варожых салдат.

Калгаснік Андрэй знішчыў двух нямецкіх наймітаў

На світанні Андрэй разбудзіў моцны стук у дзверы. Ён паспешна апрануўся і вышаў. Ля парогу стаялі два паліцэйскія.

— Пойдзеш з намі, — сказаў яму старшы, — пакажаш, у каго ёсць каровы, дапаможаш нарыхтаваць харчаванне.

— Нікуды я не пайду, — рашуча адказаў Андрэй і паглядзеў у бок, дзе ляжала сякера. Як толькі паліцэйскія адварнуліся, ён схва-

піў сякеру і абухам рашчапіў галаву гаду. З другім нягоднікам Андрэй уступіў у адзінаборства. Моцнымі рукамі ён сціснуў звярынае горла паліцэйскага. Нямецкі прыслужнік прахрыпеў некалькіх мінут і здох, як сабака.

Так 66-гадовы патрыёт-беларус калгаснік Андрэй адпомсціў гітлераўскім наймітам.

Якуб КАЧАН.

Н-скі раён Беларусі.
(Наш кар.).

Так сустракаюць няпрошанага госця

З наступленнем змроку да калгасніка Ш. прышоў нямецкі обер-лейтэнант Пліс. Яго машына загрузла ў балюце, і Пліс рашыў пайсці на чаваць у бліжэйшую вёску.

— Давай яйкі, масла, ма-лако, — гэта было першае, што пачула гаспадыня ад афіцэра.

Пакуль калгасніца «часта-

вала» няпрошанага госця, тав. Ш. вышаў з хаты. Праз колькі гадзін з'явіліся тры аднавяскоўцы. Обер-лейтэнант ужо спаў. Яны забралі асабістую зброю Пліса, а самаго разам з важнымі дакументамі даставілі ў штаб партызанскага атрада.

Віцебская абласць.

(Наш кар.).

ДРУГІ МІТЫНГ ПРАДСТАЎНІКОЎ БЕЛАРУСКАГА НАРОДА

3 ПРАМОВЫ ТАВАРЫША АЎХІМОВІЧА

(Сакратар ЦК КП(б) Беларусі)

Браты беларусы! Слаўныя сыны і дочки беларускага народа!

Вераломна напаўшы і часова захапіўшы Беларусь, нямецкія бандыты з агнём і мечам рынуліся на вядлікія заваёвы народа. З першых жа дзён яны адабралі ў беларускага народа ўсе правы на жыццё. Больш года яны лютуюць на беларускай зямлі. Наш квітнеючы край зараз заліты крывёю лепшых сыноў і дачок беларускага народа.

Немцы ператварылі ў руіны сталіцу Беларусі Мінск, спалілі Гомель, разбурылі Віцебск, Магілёў, Полацк, зраўнялі з зямлёй Ломжу, Рагачоў, Жлобін. На руінах і папалішчах пастаўлены шыбеніцы, гэтыя пастаянныя вартавы гітлераўскага «новага парадку».

Мы запомнім і не даруем гітлераўскім нягоднікам расстрэл 80 тысяч жыхароў у Мінску і Мінскім раёне, забойства 14 тысяч чалавек у Магілёве, 10 тысяч у Пінску, 6 тысяч у Віцебску, 5 тысяч у Бабруйску, 2 тысячы ў Клічаўе. Мы не даруем бандытам расстрэл 10 тысяч жыхароў горада Барысава, закапаных разам з жывымі дзецьмі.

Фашысцкае звяр'е паставіла сваёй мэтай ператварыць нашу Беларусь у сваю калонію, а беларусаў — у свайго раба. Яны адабралі ў сялян зямлю. Як саранча, наляцела зграя нямецкіх памешчыкаў і баронаў на Беларусь. 95 маёнткаў яны стварылі на ўраджайных калгасных палях Слуцчыны. У вёсцы Доўжа, Віцебскай абласці, пасяліўся нямецкі памешчык, які захапіў у сялян 600 гектараў лепшай зямлі. У вёсцы Язвіна, Віцебскай абласці, пасяліўся другі крывавіца, які захапіў 350 гектараў зямлі. У Козьміч-

скім сельсавеце, Мехаўскага раёна, Віцебскай абласці, нямецкія бандыты адабралі ў сялян 500 гектараў зямлі і аддалі яе памешчыкам. Немцы захапілі дабро нашых калгасаў і вывозяць яго ў Германію, яны цягнуць усё, што можна вывезці. Яны дашчэнту аграбілі беларускія гарады і вёскі, сотні тысяч людзей асудзілі на голад і выміранне. Сотні мужчын, жанчын і дзяцей яны гоняць на катаржныя работы ў Германію.

Гэтыя бандыты знішчылі школы, інстытуты, універсітэты, клубы, бібліятэкі, больницы, музеі Беларусі.

Захапіўшы тэрыторыю, немцы не здолелі занявольць савецкі народ. Наш народ ненавідзіць акупантаў. Партызаны наносіць вялікія страты жывой сіле, тэхніцы і дэзарганізуюць тыл праціўніка.

Гітлераўскія нягоднікі хацелі сцерці з твару зямлі Беларусь, але яна жыве, яна змагаецца! Беларускае рабочае эвакуюраванае прадпрыемства ў глыбокім савецкім тылу даюць смяртэльную прадукцыю, якая абрушваецца на галовы гітлераўцаў.

Гітлераўцы бяссільны патушыць полымя партызанскай барацьбы. Гэта вялікая ўсенародная партызанская вайна бушуе па ўсёй Беларусі. Сотні нямецкіх паяздоў ляцяць пад адкос. Сотні мастоў узарваны, знішчаны партызанскімі рукамі. Сотні нямецкіх складаў з узбраеннем і харчаваннем узятыя ў паветра, гараць бензасховішчы, штабы, установы сувязі. Рукамі мсціўцаў знішчаны дзесяткі тысяч гітлераўскіх душагубаў. Змагаючыся супроць немцаў у тылу ворага, нашы партызанскія атрады аказваюць

найвялікшую дапамогу Чырвонай Арміі.

Партызанская барацьба на Беларусі набыла ўсенародны характар. Няма такога шматка зямлі, дзе-б фашысты не дрыжэлі ад народных мсціўцаў. Беларускае партызанскае помсцае фашыстам за зняслаўленую радзіму, за кроў сваіх матак і дзяцей, за страшэнныя разбурэнні і пакуты, якія прынеслі з сабою фашысцкія нягоднікі. Барацьбою партызан кіруюць камуністы і комсамольцы Беларусі. Сотні партыйных работнікаў, тысячы камуністаў і комсамольцаў паказваюць гераічныя ўзоры барацьбы.

Таварышы партызаны і партызанкі! Браты беларусы!

Сустрэнем 25-ю гадавіну вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі пад сцягам барацьбы за вызваленне Беларусі ад нямецкіх акупантаў! Мацней удар па гітлераўскіх нягодніках! Трымайце фашыстаў у пастаянным страху! Праз Беларусь праходзяць асноўныя шасэйныя дарогі і чыгункі, па якіх вораг дастаўляе з далёкага тылу на фронт свае рэзервы, узбраенне і харчаванне. Зрываўце перавозкі вайсковых транспартаў! Чырвоная Армія перамае жывую сілу і тэхніку ворага, наносіць сакрушальны ўдар фашысцкім ордэнам. Задача партызан Беларусі — біць ворага з тыла.

Біце немцаў усюды! Біце ў лесе і на дарогах — няхай сочыць немца смерць з-за кожнага куста, кожнага каменя, у кожным доме, з кожнага кутка!

Пагібель крывавае акупантаў немінуца. Чырвоная Армія сумеснымі дзеяннямі з партызанамі разгроміць і знішчыць ворага.

Смерць нямецкім акупантам!

3 ПРАМОВЫ ТАВАРЫША Р.

(Камандзір партызанскага атрада)

Браты беларусы!

Яшчэ ўчора я, як камандзір атрада, кіраваў гарачым боем партызан з нямецкімі акупантамі. Мы перадушлі больш 200 фашыстаў. Атрад жа наш панёс зусім нязначныя ахвяры. Сягоння я, разам з многімі прадстаўнікамі беларускага народа, — з'явіўся на наш мітынг, каб падвесці вынікі нашай барацьбы і заклікаць усіх вас яшчэ шырэй разгарнуць нашу свяшчэнную партызанскую вайну супроць нямецкіх акупантаў.

Як камандзір партызанскага атрада, як адзін з многіх помсцікаў, як сын беларускага народа, я заяўляю гэтай пачэснай трыбуны: — Мы помсцілі і будзем помсціць нямецкім нягоднікам бялітасна! Мы клянёмся, не шкадуючы жыцця, біць фашысцкую нечысць, як гэта жа патрабуе ад нас наша радзіма. Гітлераўцы не адзін раз адчулі на сабе ўдары нашага партызанскага атрада. Супроць нас пасылаюць карныя экспедыцыі, але кожны раз мы іх грамілі. Зусім нядаўна мы разграмілі такую экспедыцыю. 220 фрыцаў засталіся на полі бітвы, больш сотні было параненых, а астатнія ледзь уцяклі.

З кожным днём мы наносім ворагу ўсё больш адчувальныя ўдары. За апошнія 40 дзён мы разграмілі 14 паліцэйскіх упраў, перабілі некалькі гарнізонаў, знішчылі пры гэтым 1050 нямецкіх салдат і афіцэраў, адбіўшы ў фашыстаў многа нагарабленага ў насельніцтва дабра.

Беларусы! Браты і сёстры! Наша слаўная Чырвоная Армія вядзе гераічную барацьбу на фронтах Айчынай вайны.

Чырвоная Армія б'е ворага ў лоб на фронце, а мы там!

павінны бялітасна знішчаць яго ў тылу. Тады хутчэй надыйдзе дзень канчатковага разгрому гітлераўскіх орадаў.

Беларусы! Памятайце мудрыя словы таварыша Сталіна аб тым, што не так чорт страшан, як яго малююць. Немца трэба біць. Было-б грэх не біць яго.

Уступайце ў партызанскія атрады! Няхай кожны дапамагае партызанам як можа і чым можа. Няхай смерць падсцерагае гітлераўскіх разбойнікаў на кожным кроку.

Мы і нашы дзеці хочам быць свабоднымі і жыць па-чалавечы, як мы жылі пры савецкай уладзе. З немцамі няма ў нас жыцця. Немцы — гэта смерць, голад, рабства, кроў і слёзы нашага народа. Дык біце-ж ірадаў паганых!

Таварышы партызаны і партызанкі, увесь беларускі народ! Мы не адзінокі ў нашай барацьбе. З намі наш родны, брацкі, вялікі рускі народ, які заўсёды прыходзіў нам на дапамогу, з намі ўсе народы Савецкага Саюза. Разам з імі мы будавалі сваю дзяржаву, сваё шчаслівае жыццё, разам з імі мы цяпер вядзем вялікую Айчынную вайну супроць нямецкіх захопнікаў. З намі вялікі друг, наш мудры правадыр таварыш Сталін. Разгром нямецкіх акупантаў непазбежны. Ад нас саміх залежыць паскорыць дзень вызвалення нашай роднай Беларусі. Усе на барацьбу з ворагам!

Няхай жыве партыя Леніна—Сталіна, якая кіруе барацьбой савецкага народа супроць нямецкіх захопнікаў!

Няхай жыве доблесная Чырвоная Армія!

Няхай жывуць нашы слаўныя партызаны і партызанкі! Смерць нямецкім акупантам!

ХРОНІКА

У АКУПІРАВАНАЙ БЕЛАРУСІ

На кожным перакрестку ў Беларусі фашысты паведамляюць, што сюды з Германіі ў хуткім часе будзе завезена некалькі сот вытворнікаў «лепшай пароды». Разам з кнырамі і быкамі на беларускую зямлю прыедуць нямецкія каланісты, каб вучыць беларускага калгасніка сельскагаспадарчаму уму-розуму.

Але беларуса на мяккіне не падманіш. Ён ведае, што за сотню вытворнікаў немец адбярэ ў сялян усю іх жывёлу. Ды і не ў немца яму вучыцца вядзенню гаспадаркі.

Нямецкія акупанты імкнуцца забраць хлеб у беларускага селяніна. Але гэта ім не ўдзецца. У многіх вёсках Рудзенскага, Клімавіцкага, Мехаўскага, Гарадоцкага, Суражскага і іншых раёнаў адбыліся сутычкі з нямецкімі нарыхтоўшчыкамі. Сяляне хаваюць зярно ад немцаў, а іх пасланцоў за хлебам праганяюць.

У вёсцы Замошша, Бягомльскага раёна, немцы спалілі 82 дамы, замучылі і расстралілі 77 чалавек. Поўнае спаленне акупантамі і вёска Гіюта гэтага раёна.

У Мозыры супроць партызан немцы паслалі карныя экспедыцыі, у якія ўваходзілі салдаты другіх нацыянальнасцей. Калі пачаліся жорсткія баі, многія часці склалі зброю і адмовіліся ваяваць з народнымі мсціўцамі. 60 чэхаў перайшло на бок партызан.

У Мінску культурнае жыццё зусім зачыхла. Гэта не можа скрыць нават газета, якую выдае фон Кубэ. Нядаўна яна пісала: «Пытанне, як «сцерці» час, цяпер вельмі актуальнае. Кіно тым часам усё адно, а каб трапіць у тэатр, трэба мець асаблівае шчасце. Газеты таксама не цікавяць...» Пакуль немцы ў Мінску, беларусаў нішто не будзе цікавіць, апрача як барацьба з імі.

На днях у раёне Калінінск у партызанскім атрадзе з'явіўся 8 падымаў уцекач з гітлераўскай арміі і заявіў аб сваім жадаанні змагацца супроць акупантаў ворага — немцаў.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ
73611

3 ПРАМОВЫ ТАВАРЫША МЕЛКІХ С. М.

(Прафесар медыцыны)

Родны беларускі народ!

Праз галовы азвэрэлага ворага звяртаюся да цябе ад імя тваіх сумленных вучоных, якія аддалі ўсю лепшую частку свайго творчага жыцця на пабудову тваёй культуры.

На нашых вачах Беларусь, у мінулым жабрацкая царская заходняя ўскраіна, пад сцягам савецкай улады ператварылася ў квітнеючую, культурную Соцыялістычную Рэспубліку. Дзякуючы мудрай ленынска-сталінскай нацыянальнай палітыцы, насельніцтва Беларусі аддавала ўсе свае сілы, свае веды і здольнасці на пабудову сацыялістычнага жыцця, карыстаючыся пры гэтым нязменнай дапамогаю вялікага рускага народа.

Мы ведаем, што гітлераўскія бандыты разбурылі, спалілі і разграбілі нашы дамы, забілі блізкіх людзей,

яны разбурылі ўсе нашы вышэйшыя навучальныя установы, навукова-даследчыя інстытуты, найкаштоўнейшыя бібліятэкі і музеі. Раз'юшаны вораг пастараўся знішчыць усё, што насіла на сабе аднакі свабоднага культурнага жыцця.

Сваімі нечуванымі злачынствамі і здзекамі над нашым народам праклятыя фашысты распалілі ў нашых сэрцах такую да сябе нянавісць, якая не можа быць пазбыва без справядлівай адплаты. Мы прадаўжым узмоцнена працаваць на патрэбы фронту і сваёй работай, кожны ў сваёй галіне, дапамагаем нашай гераічнай Чырвонай Арміі.

Дарагія беларусы! Будзем мужнымі!

Пакутваць засталася менш, чым адпакутвалі. Ні на адну хвіліну мы не сумняваемся ў тым, што ўжо

блізка час разгрому ворага, блізка час адплаты.

Гераічная Чырвоная Армія разам з узброенымі сіламі вялікіх дэмакратычных дзяржаў Вялікабрытаніі і ЗША нанясе сакрушальны ўдар па ворагу ўсяго перадавога чалавечства, і наша шматпакутная Беларусь зноў пачне жыць, сагрэтая праменнямі Сталінскай Канстытуцыі.

Мы, вучоныя Беларусі, ведаем і ўсёй душой адчуваем, якую вялікую ролю ў адважанні роднай зямлі адыгрываюць нашы храбрыя партызаны.

Дарагія народныя мсціўцы! Біце мацней па ворагу, дапамагайце як мага больш Чырвонай Арміі і яе вялікаму правадыру таварышу Сталіну!

Няхай жыве наш вялікі палкаводзец таварыш Сталін!